

Denktank Toekomst Kinderboerderij Culemborg

ADVIES-RAPPORT

KIEZEN VOOR DE TOEKOMST

Culemborg, 13 februari 2025

Denktank Toekomst Kinderboerderij Culemborg

INHOUD

ADVIESRAPPORT DENKTANK KIBO

01 ACHTERGROND EN AANLEIDING

02 HISTORIE VAN DE KINDERBOERDERIJ

03 RELEVANTE TRENDS EN EXTERNE ONTWIKKELINGEN

04 HUIDIGE STERKTEN EN ZWAKTEN

05 MOGELIJKE SCENARIO'S VOOR DE TOEKOMST

06 AFWEGINGSKADER

07 BEOORDELING SCENARIO'S

08 CONCLUSIES

09 AANBEVELINGEN

10 OVER DE DENKTANK

11 HOE NU VERDER?

Denktank Toekomst Kinderboerderij Culemborg

1A) ACHTERGROND EN AANLEIDING

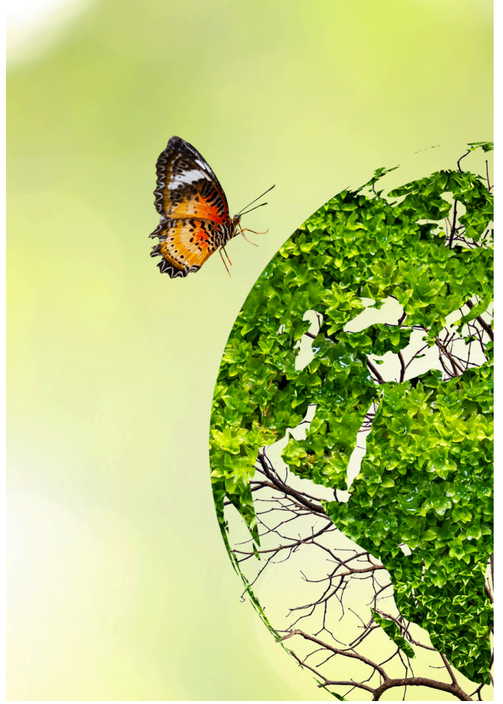
- Gemeente Culemborg moet miljoenen euro's structureel ‘ombuigen’ vanaf ‘ravijnjaar’ 2026
- In ‘Ombuigingsgids 2025-2028’ staan meer dan 200 voorstellen, waaronder ‘heroriëntatie op kinderboerderij’
- De gemeente wil vanaf 2028 structureel € 110.000 besparen op de kinderboerderij
- Gemeenteraad nam 4 juli 2024 de motie ‘Starten met denktank kinderboerderij’ aan
- Denktank is in augustus 2024 gestart

• Kinderboerderij De Heuvel. Foto: aangeleverd

update

Petitie Behoud Kinderboerderij De Heuvel al 3000 keer ondertekend

GROEN LINKS CULEMBORG · cvn culemborg van nu · Culemborg · D66 culemborg · Partij voor de Dieren

MOTIE

Naam gemeenteraadsfractie	**GroenLinks CvN D66 PvdD**
Datum raadsvergadering	**2024**
Volgnummer	M4
☐ Behoort bij agendapunt nr.	*8.2 Kadernota 2024-2028*
Onderwerp	**Starten met een denktank kinderboerderij**

Ondergetekende(n) dient/dienen de volgende motie in:

De raad van de gemeente Culemborg in vergadering bijeen op 4 juli 2024

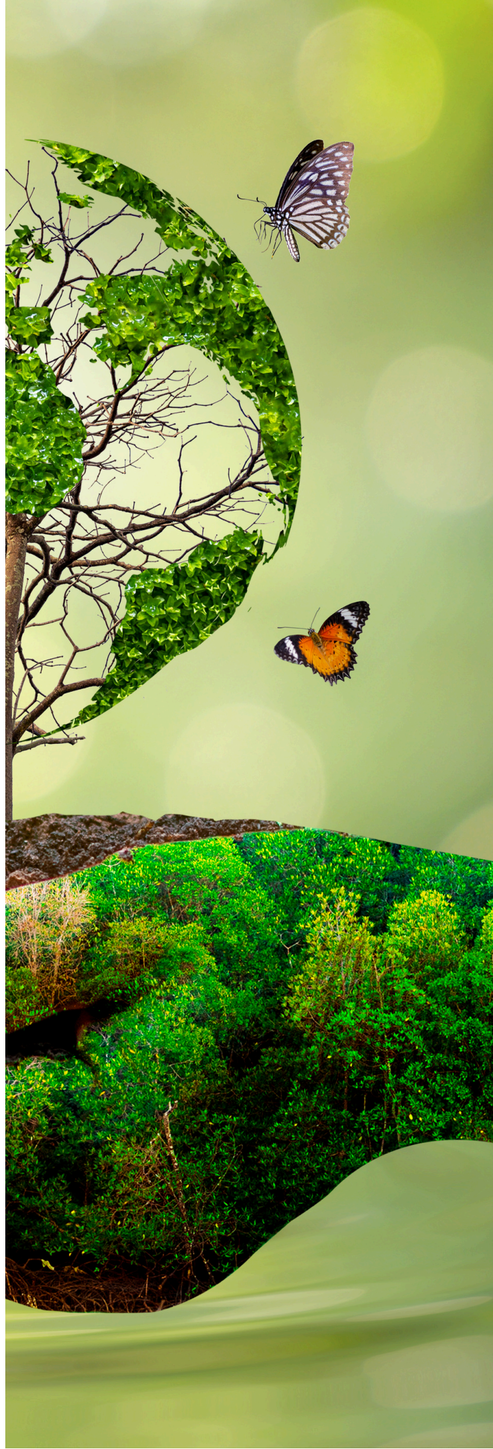
Overwegende dat:

- De ombuiging op de kinderboerderij leidt tot veel vragen en onbegrip in de stad;
- Een petitie voor behoud van de kinderboerderij al bijna 4.000 keer is ondertekend;
- Het mogelijk zou kunnen zijn om vanuit de zichtbare betrokkenheid die er is in de stad en de ideeën die zijn geopperd, een nieuwe kans voor de kinderboerderij te realiseren die bijdraagt aan een duurzaam financieel gezondere gemeente;
- Er in elk geval komend jaar nog geen besparing voor ogen is op de kinderboerderij;
- Het van belang is dat er in alle buurten en wijken plek blijft voor groen, spelen en ontmoeten, en ruimte voor natuur- en milieueducatie (NME).

Verzoekt het college:

- Te starten met het zo snel mogelijk samenstellen van een denktank van betrokken en meedenkende inwoners en ondernemers (plus ambtenaren) om te kijken wat dat oplevert aan verdienmogelijkheden van de huidige kinderboerderij;
- Om eventueel als volgende stap, indien mogelijk samen met de denktank, een openbare uitvraag op te stellen gericht op voorstellen van inwoners, organisaties en/of ondernemers gericht op (commerciële) activiteiten op de kinderboerderij;
- Daarbij uit te gaan van behoud van groen, spelen en ontmoeten, de NME-functie en bij voortzetting met dieren het keurmerk diervriendelijke kinderboerderijen[1] te behalen;

[1] Diervriendelijke Kinderboerderijen

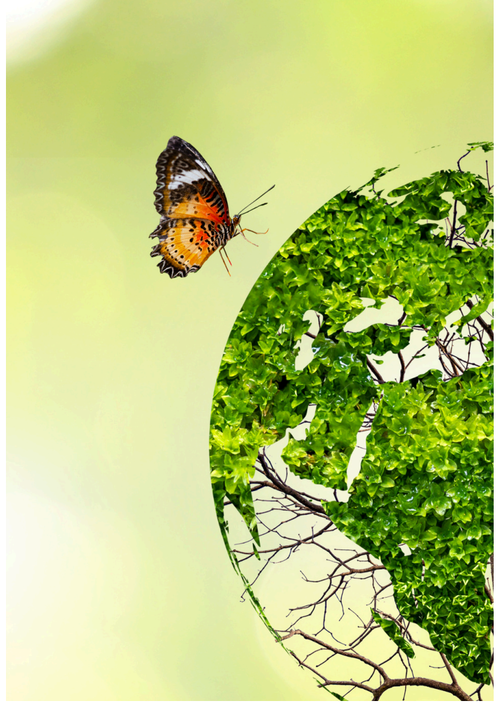

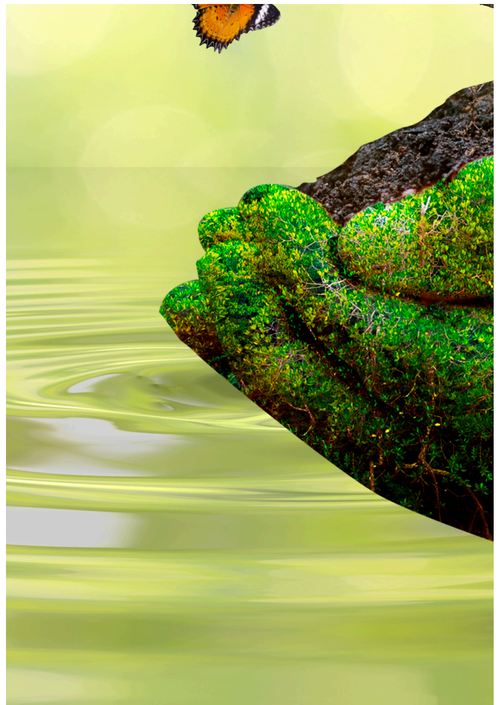
ADVIESRAPPORT DENKTANK KIBO

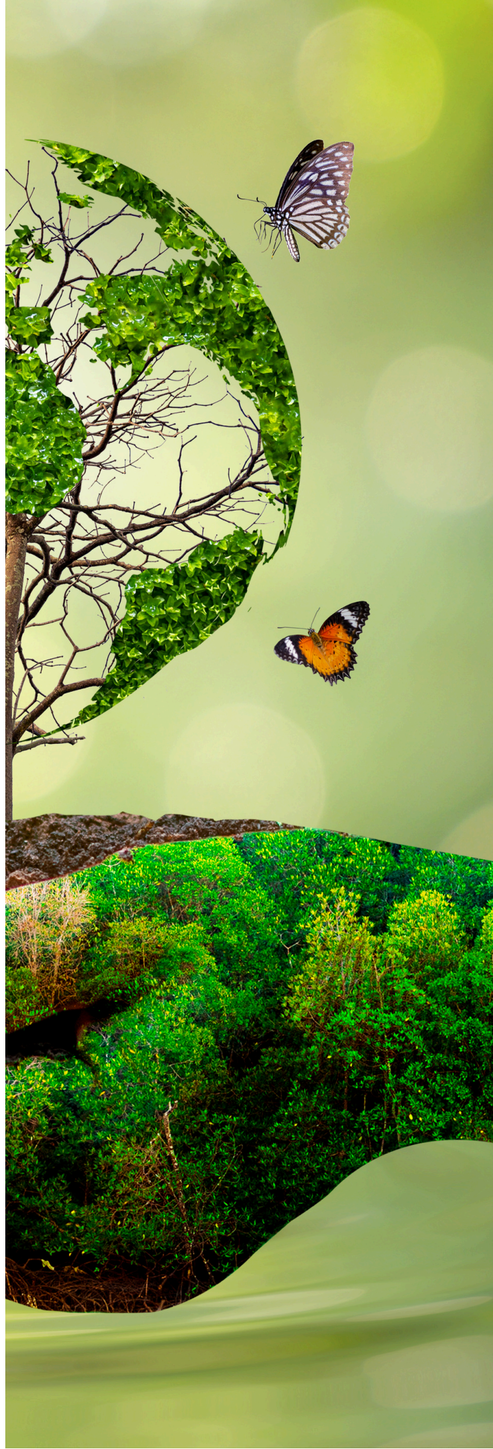
Denktank Toekomst Kinderboerderij Culemborg

1B) OPDRACHT DENKTANK

- Naar eigen inzicht komen tot een herformulering van bestaansrecht van de kinderboerderij en de Plantage in Culemborg
- Uitgangspunt is dat het een ontmoetingsplek blijft met behoud van groen en spelen
- Financiële opgave aan de Denktank jaarlasten van €124.000 op een andere manier te generen (incl. Plantage, maar excl. personeelslasten van 2 fte). Bezuiniging moet ingeboekt worden vanaf 1 januari 2026
- Rol van de gemeente is faciliterend en ondersteunend, bij voorbeeld voor het bieden van overlegruimte, een ambtenaar als ‘linking pin’ en communicatieactiviteiten met inwoners.

Denktank Toekomst Kinderboerderij Culemborg

1C) WERKWIJZE DENKTANK

- Bestuderen van meerdere documenten
- Meerdere gesprekken met diverse gemeenteambtenaren
- Werkbezoek aan ‘Natuurcentrum en stadsboerderij De Elzenhoek’ in Oss
- Inventarisatie trends en ontwikkelingen bij vSKBN
- Meerdere groepsgesprekken met lokale stakeholders, maatschappelijke partners en ondernemers
- Enquête via Platform Culemborg en fysiek in de kinderboerderij (365 digitaal ingevuld, 279 op papier)
- Actiedag georganiseerd en vele bezoekers gesproken
- Meerdere observaties op de boerderij
- **NB**. Focus op kinderboerderij, niet op De Plantage

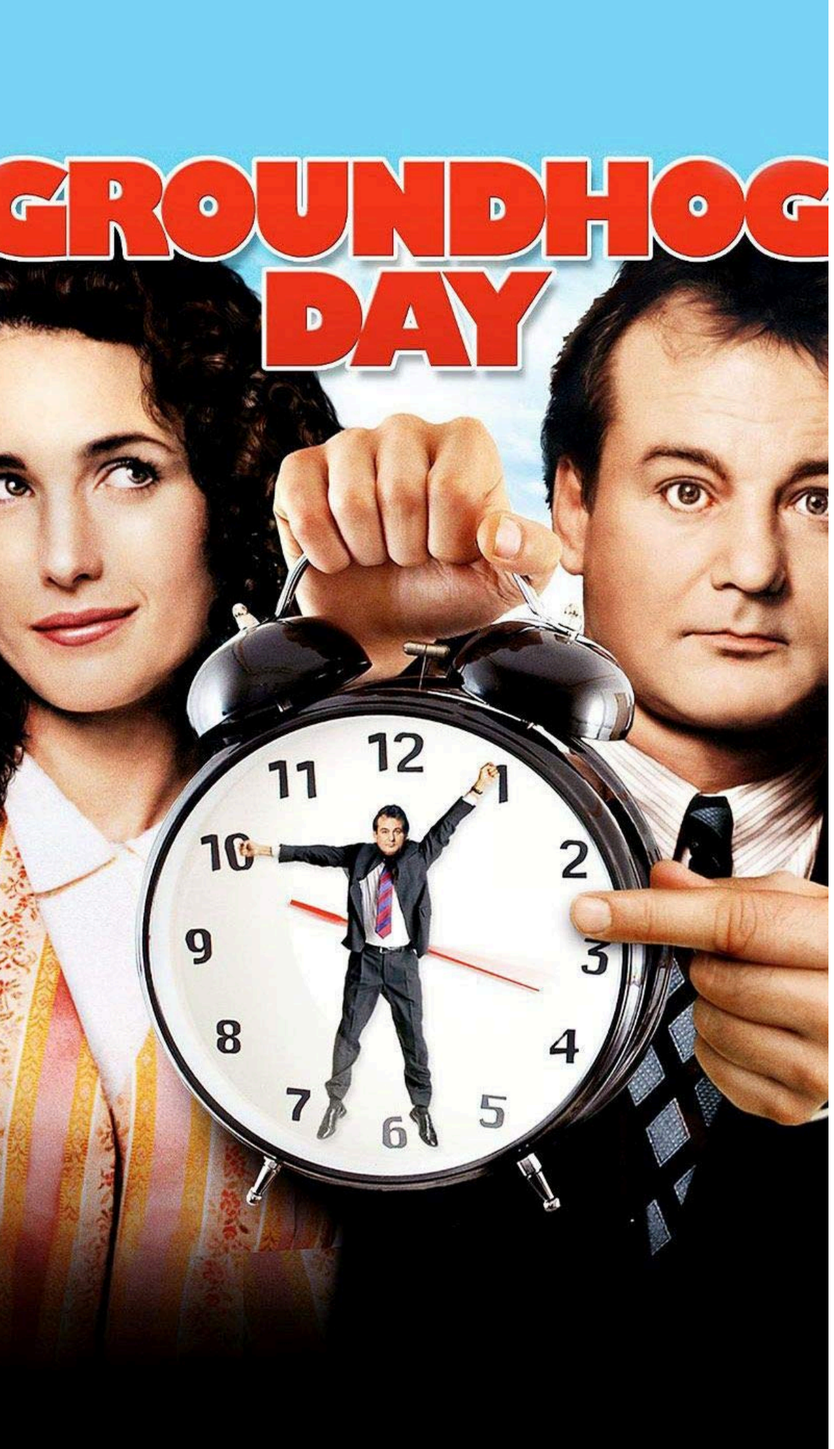
2A) HISTORIE VAN DE KINDERBOERDERIJ

- **1984**: Kinderboerderij De Heuvel officieel geopend
- **1993**: 'Natuur- en Milieu Educatie Culemborg' (NME) start op de Kinderboerderij De Heuvel
- **1998**: Stichting Speeltuin Culemborg start op de kinderboerderij
- **2011**: Gemeente Culemborg moet flink bezuinigen, waaronder structureel € 172.000 op de kinderboerderij.
- **2011/2012**: Actiegroep 'Groenlicht voor de kinderboerderij' wordt opgericht. Hun petitie voor behoud kinderboerderij levert in 14 dagen ruim 3.100 handtekeningen van Culemborgers op

2B) HISTORIE VAN DE KINDERBOERDERIJ

- **2013**: Gemeente vraagt adviesbureau om adviesrapport op te stellen voor ‘een financieel zelfstandige kinderboerderij’. Het bureau Smollen adviseert te komen tot een onafhankelijke stichting met structurele gemeentesubsidie
- **2014**: Conclusie: oprichten stichting gaat niet lukken. Wel is er structureel bezuinigd
- **2022**: Gemeente geeft opdracht tot nieuw onderzoek naar ‘Toekomstbestendige kinderboerderij’
- **2023**: Adviesbureau ORG-ID komt met (concept)notitie met daarin 6 toekomstscenario's, maar zonder conclusie of advies
- **2024**: Gemeente wil structureel bezuinigen op kinderboerderij

2C) HISTORIE VAN DE KINDERBOERDERIJ

Enkele reflecties

- **Herhaaldelijk dezelfde discussie**: Geregeld concludeert de gemeente dat er structureel en flink moet worden bezuinigd op de kinderboerderij. Sluiting kinderboerderij sluit men niet uit. De samenleving komt in verzet, want er is groot maatschappelijk draagvlak voor behoud
- **Ruim 40 jaar**: In de ruim 40 jaar sinds de oprichting is de kinderboerderij goed voor zo'n 100.000 bezoeken per jaar
- **Rol NME:** Al ruim 30 jaar verbonden aan de kinderboerderij, maar er is wel sterk op bezuinigd en maatschappelijke functie / positie is verzwakt

3) RELEVANTE TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Wat gebeurt er elders in Nederland? Wat leren we daarvan?

3A) TRENDS IN 'KINDER-BOERDERIJLAND'

Dierenwelzijn

Lokaal en landelijk is er steeds meer aandacht voor dierenwelzijn bij stads- en kinderboerderijen. Steeds meer boerderijen beschikken over het ‘Kwaliteitsbewijs’ van de vereniging Stads- en Kinderboerderijen Nederland (vSKBN)

Educatie

Stads- en kinderboerderijen zijn steeds meer een ‘ervaringsgerichte leerplek’. Met inhoudelijke focus op natuur, dieren, duurzame en circulaire economie, biodiversiteit, gezond voedsel. Voor jong en oud. Plus leerbedrijf

Toegankelijke recreatie

Stads- en kinderboerderijen zijn in Nederland doorgaans gratis toegankelijke, recreatieve voorzieningen met een groot maatschappelijk bereik voor uiteenlopende doelgroepen en met een inclusief karakter.

3B) TRENDS IN 'KINDERBOERDERIJLAND’

Buitenspelen en bewegen

Kinderen spelen steeds minder buiten. 1 op de 6 zelfs nooit! Overgewicht neemt toe en ook andere fysieke, mentale en sociale problemen nemen toe. Komt mede door gebrek aan veilige en toegankelijk speelplekken. Hierdoor worden stads- en kinderboerderijen extra belangrijk

Ontmoeting en verbinding

In een tijd van toenemende polarisatie en sociale verwijdering tussen (groepen en individuele) Nederlanders, groeit het belang van stads- en kinderboerderijen om ontmoetingen en verbindingen te faciliteren en sociale cohesie te versterken.

Zorg voor elkaar

Mensen met een beperking, met een psychiatrisch probleem, met een strafblad, vluchtelingen; steeds vaker vinden zij hun plek in een stads- of kinderboerderij en kunnen ze van waarde zijn en mogen ze zichzelf zijn.

3C) TRENDS IN 'KINDERBOERDERIJLAND'

Alle gemeenten bezuinigen

In veel gemeenten leeft de angst voor het 'ravijnjaar' 2026. En meerdere gemeenten willen ook bezuinigen op de kinderboerderij. Steeds vaker wordt gekeken naar verzelfstandiging of vermaatschappelijking van de boerderij.

Landelijke fusie vSKBN en GDO

De vereniging Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling (GDO, verantwoordelijk voor 140 centra voor natuur- en duurzaamheidseducatie) en de vereniging Stads- en Kinderboerderijen Nederland (260 leden) zijn per januari 2025 gefuseerd. "Krachtige impuls geven aan het versterken van de relatie van mensen met natuur, dieren en duurzaamheid."

Steeds meer aandacht voor 'Social Impact Bonds'

Steeds meer stads- en kinderboerderijen laten hun maatschappelijke impact en meerwaarde zien via een Social Impact Bond, cruciaal voor externe en private financiering. Vaak verbonden aan de Sustainable Development Goals (SDG). Idem voor 'Social Handprint' door MAEX.

3D) LESSEN UIT OSS VOOR CULEMBORG

MAEX

MAEX is de organisatie achter **Social Handprint** en **Impuls** en werkt aan Brede Welvaart in Nederland. Ze zetten zich in voor een economie waarin financiële waarde en maatschappelijke waarde hand in hand gaan.

De **Social Handprint** is een beknopt en eenvoudig rapport dat de positieve impact toont van jouw organisatie op de samenleving, zowel in euro's als in bijdrage aan de 17 Sustainable Development Goals.

Daarnaast biedt MAEX de mogelijkheid om deel te nemen aan **Impuls**; donaties vanuit fondsen die Social Handprint als beoordelingstool gebruiken.

Social Handprint is er voor maatschappelijke organisaties, bedrijven en publieke of ondersteunende organisaties.

SOCIAL IMPACT METING

Uitkomst Speelboerderij Binky 2023

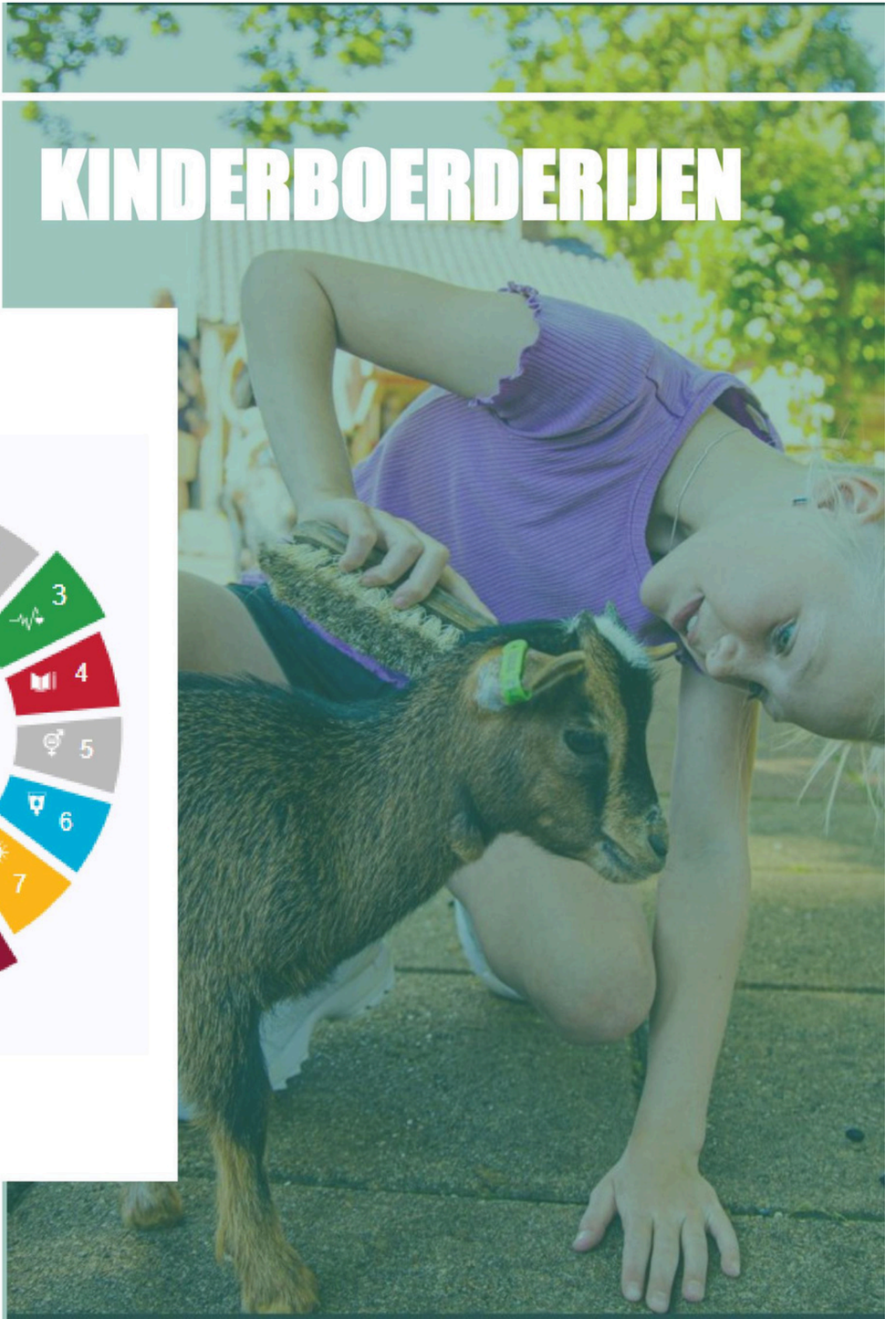
€

Indicatie impactwaarde

€1.209.000

- Indicatiewaarde gebaseerd op wetenschap
- Bepaald aan de hand van eigen data
- Geen validatie, wel controle vergelijking

4A) HUIDIGE STERKTEN EN ZWAKTEN

Sterkten

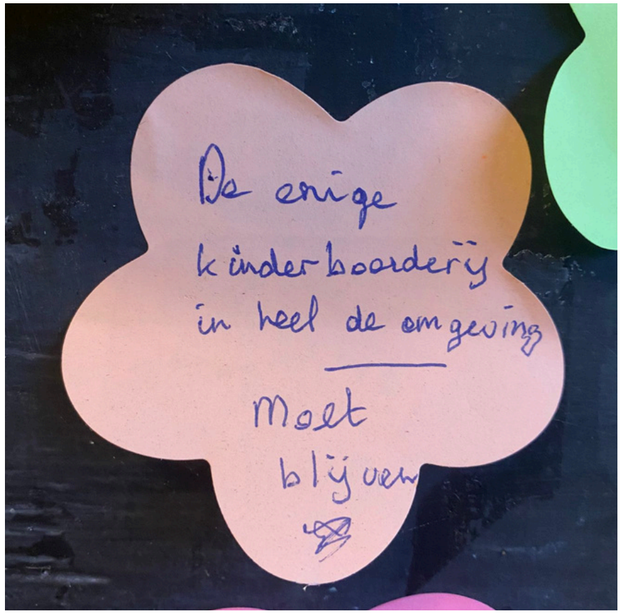
- Stabiel en groot aantal bezoeken per jaar van zo'n 100.000
- Groot maatschappelijk draagvlak binnen (én buiten) Culemborg en goede naamsbekendheid
- Zo'n 100 dieren die gezond zijn en goed worden verzorgd
- Buitenschoolse opvang van Dichtbij maakt met plezier en tegen betaling gebruik van de locatie
- Aantrekkelijk buitenspeelvoorziening met de nodige jonge speeltoestellen
- Betrokken en bevlogen beheerders
- Sterke samenwerking met Avres voor inzet van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt
- Voldoet bijna aan Kwaliteitsbewijs van vSKBN

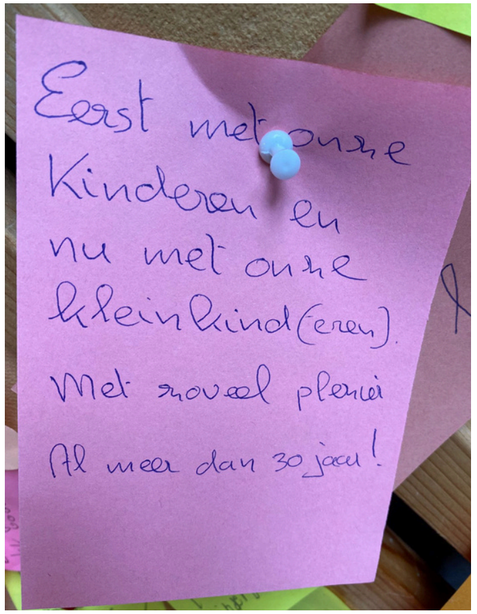
Zwakten

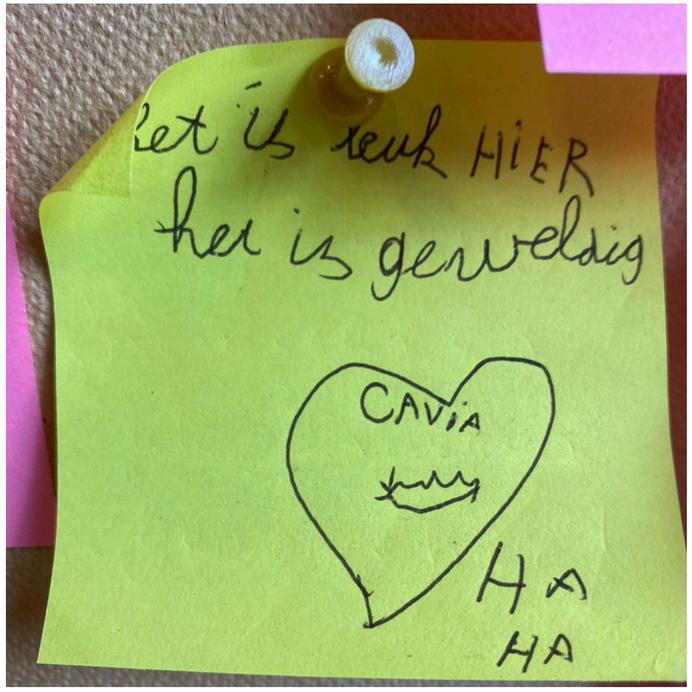
- Grote afhankelijkheid van een gemeente die herhaaldelijk financiële knelpunten ervaart - en hierdoor voor onzekerheid zorgt
- Gebrek aan financieel overzicht. Onduidelijke omvang gespaarde reserves voor onderhoud
- Gebrek aan inhoudelijke visie vanuit gemeente op de maatschappelijke rol en positie van de kinderboerderij
- Beperkt aantal vrijwilligers
- NME-functie erg afgezwakt en onderwijs voelt zich geen eigenaar ervan
- Gebrek aan horecavoorziening

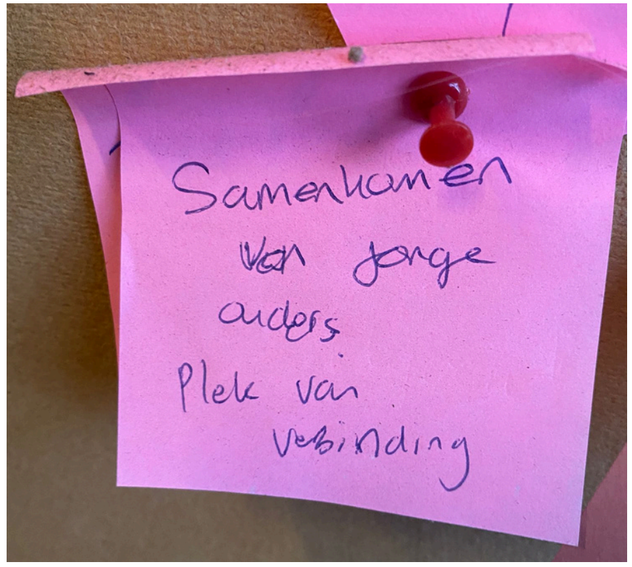
4B) GROTE BETROKKENHEID VANUIT CULEMBORG

4C) WIJZE INZICHTEN VAN DE KINDERRAAD

“Culemborg is leuker voor kinderen mét de kinderboerderij!”

“We zouden graag juist méér speeltoestellen, méér activiteiten en méér dieren zien op de kinderboerderij.”

“Er zou een sportveld moeten komen voor kinderen die geen geld hebben voor een sportclub.”

“Kan de kinderboerderij als uitwisseling ook naar onze scholen komen, waaronder in Parijsch?”

“We zijn unaniem voorstander van een kinderboerderij mét dieren!”

“De kinderboerderij zou geld kunnen verdienen met een winkeltje met souvenirs, ijs, koffie en spullen van de boer.”

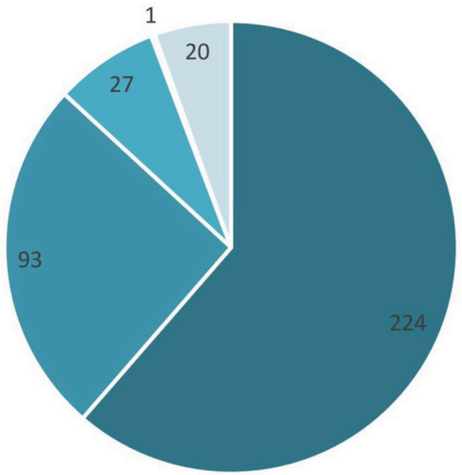
“Met dieren voel ik me beter. Ik heb weer energie als ik op de kinderboerderij ben geweest.”

4D) BELANGRIJKSTE RESULTATEN ENQUETE

- Zeker 78% wil kinderboerderij **in huidige vorm behouden** (88% wil **mét dieren** en 90% **mét speeltuin**)
- Slechts 5% wil verhuizing naar centraal Culemborg
- 63% wil **meer samenwerking met het onderwijs**
- Zeker een derde is bereid **structureel geld te doneren**
- Bijna 50% bezoekt de boerderij **1 á 2 keer per maand**
- Grote meerderheid bezoekt boerderij **met kinderen** voor contact met **dieren**, de **speeltuin** en om even lekker buiten te zijn (**ommetje**)
- **Contact met dieren en buitenspelen** zijn belangrijkste
- Meerderheid wenst **horecavoorziening** op de boerderij
- 55% denkt dat het **aantal bezoekers nóg hoger** kan zijn
- Meningen verdeeld of boerderij ook **duurzaamheidscentrum** voor jonge en volwassen Culemborgers zou moeten zijn

22. Wil je vrijwilliger worden van de kinderboerderij?
365/365 - Meerkeuze - kies er één - vereist

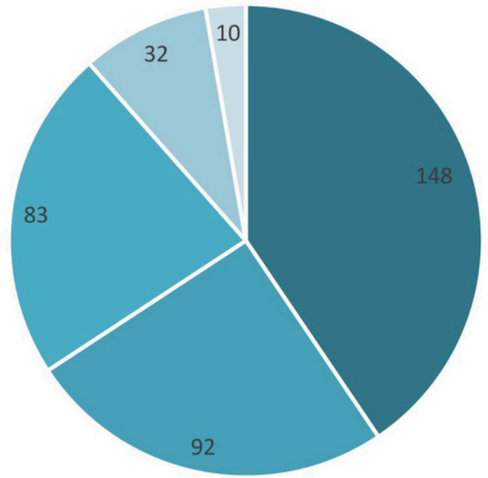
Nee
61.4% (224 keuzes)
Misschien
25.5% (93 keuzes)
Ja, af en toe
7.4% (27 keuzes)
Ja, structureel
0.3% (1 keuze)
Overig
5.5% (20 keuzes)

23. Wil je donateur worden van de kinderboerderij?

365/365 - Meerkeuze - kies er één - vereist

Misschien
40.5% (148 keuzes)
Ja, door zelf mijn jaarlijkse bijdrage te bepalen
25.2% (92 keuzes)
Nee
22.7% (83 keuzes)
Ja, door een vaste jaarlijkse bijdrage te leveren
8.8% (32 keuzes)
Overig
2.7% (10 keuzes)

4E) FINANCIËLE POSITIE

Gebrek aan integraal, financieel overzicht boerderij

De gemeente Culemborg heeft geen specifieke, financiële begroting voor enkel de kinderboerderij. Baten en lasten zijn verdeeld in de gehele gemeentebegroting. Besparing op maaikosten worden niet toegekend aan de kinderboerderij. Het is onduidelijk te stellen of de kinderboerderij wel of niet efficiënt wordt gerund.

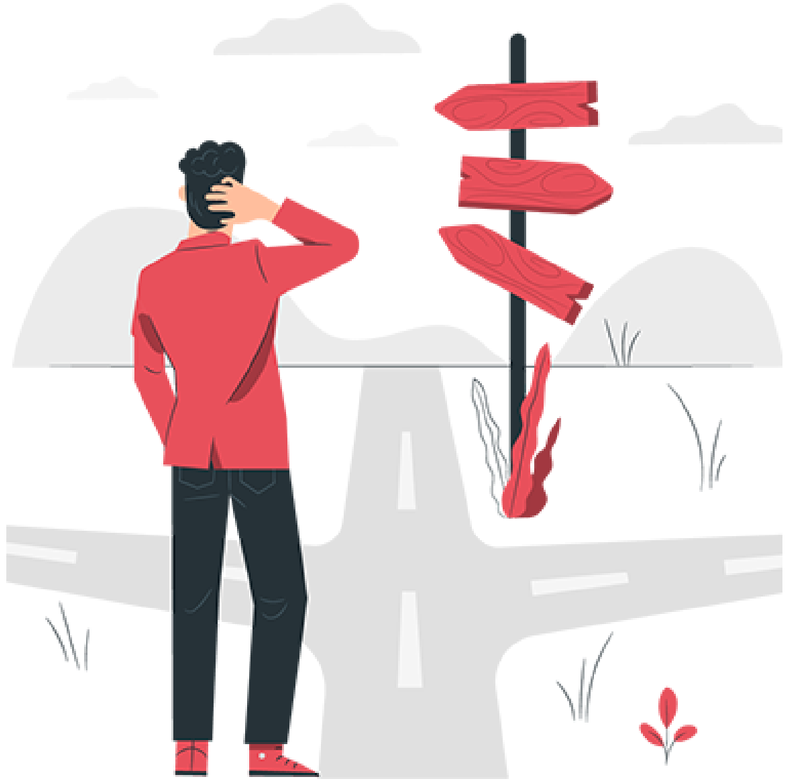
Ook gebrek aan zicht op groot en klein onderhoud

De gemeente Culemborg ‘doteert’ jaarlijks kosten voor het onderhoud aan de kinderboerderij. Deze financiële voorziening is echter niet ‘gealloceerd’ voor enkel de kinderboerderij. Zal de eventuele overdracht bij verzelfstandiging beïnvloeden.

Geen strakke sturing op innen van huuropbrengsten

De kinderboerderij wordt ook verhuurd aan derden. De gemeente mist een bedrijfsleider die strak stuurt op de tijdige en volledige inning van huuropbrengsten. Daar lijkt een risico te bestaan op het mislopen van baten.

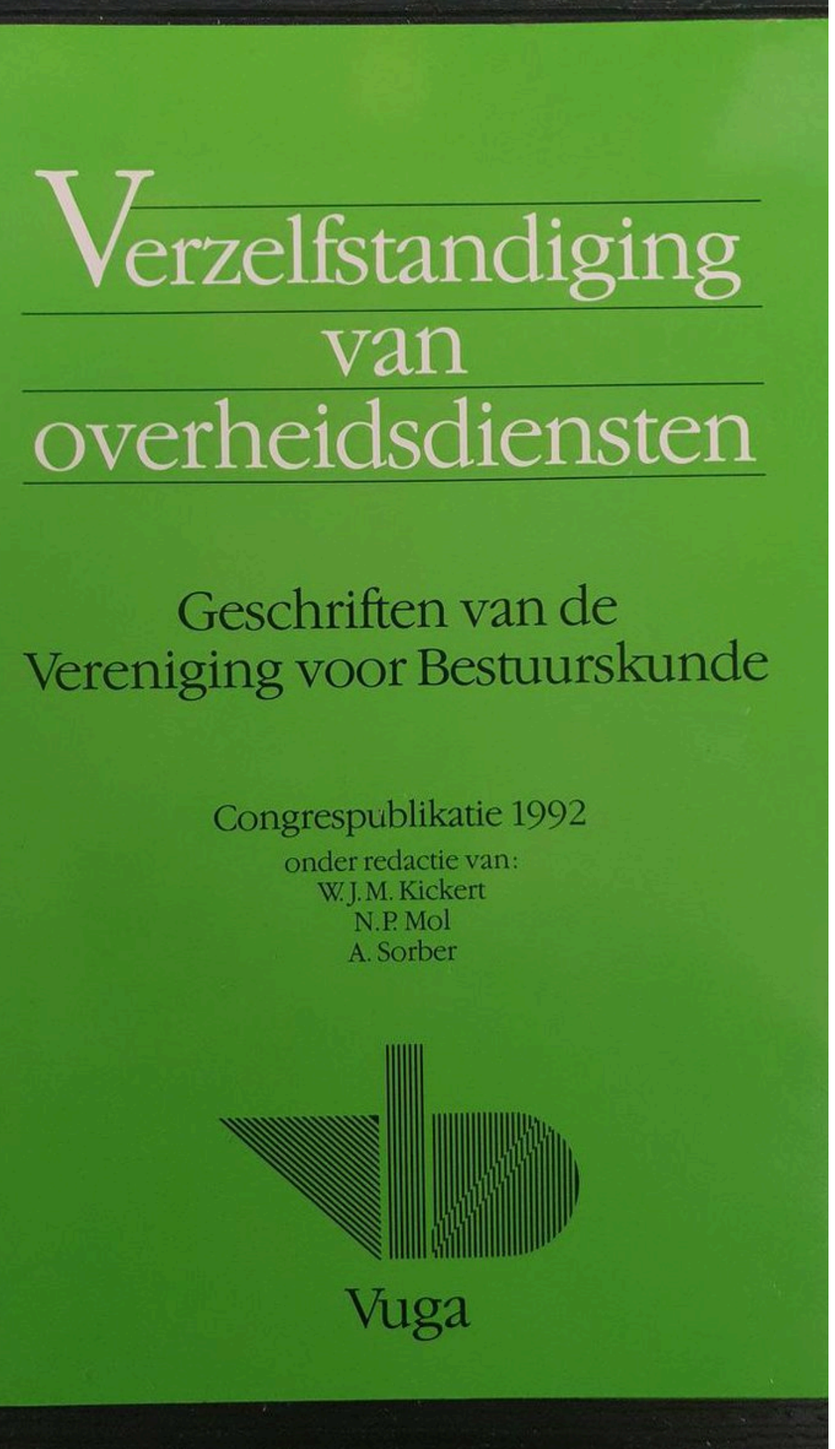

5A) MOGELIJKE SCENARIO'S

1. Verzelfstandigen/vermaatschappelijken
2. Saneren en opheffen
3. Behouden zoals het nu is (binnen verantwoordelijkheid gemeente)

NB. Kinderboerderij ‘Nieuwe Stijl’ (zonder dieren, zoals beschreven in Ombuigingsgids) is voor Denktank onrealistisch

5B) SCENARIO ‘VERZELFSTANDIGEN’

Een stichting wordt zelfstandig verantwoordelijk

Betrokken Culemborgers en maatschappelijke organisaties richten samen een stichting (of vereniging) op. Deze stichting werkt op basis van een visiegedreven ‘Ondernemingsplan’ en weet meerdere verdienmodellen met elkaar te combineren. Een ‘bedrijfsleider’ geeft dagelijks leiding aan de boerderij. Actief (vrijwilligers)bestuur ondersteunt en houdt toezicht.

Geen commerciële organisatie, maar wel kostenbewust

De stichting heeft géén winstoogmerk, maar werkt wel efficiënt en kostenbewust - **NB.** zonder entree te heffen. De stichting richt zich op het maken van maatschappelijke impact en de continuïteit van de kinderboerderij voor huidige en toekomstige generaties.

Maar ook een stichting behoudt relatie met gemeente

De gemeente blijft primair verantwoordelijk voor de inzet van de beheerders. Ook maakt de gemeente subsidieafspraken met de stichting. Belangrijk zijn ook afspraken over overdracht van vastgoed, speelvoorzieningen en het onderhoudspotje

5C) SCENARIO ‘SANEREN EN OPHEFFEN’

Kinderboerderij wordt volledig opgeheven

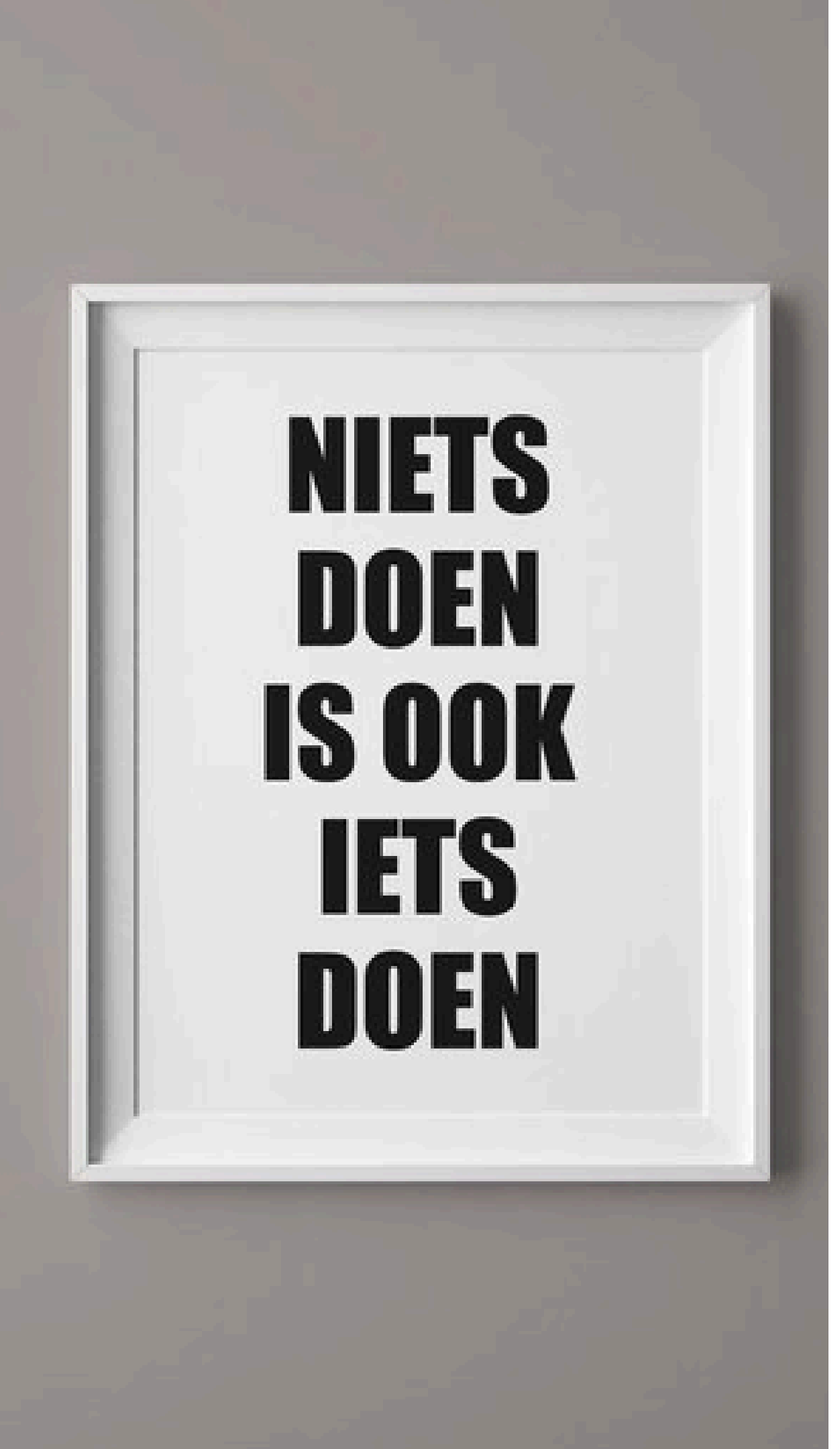
Kinderboerderij wordt opgeheven en de vrijvallende locatie krijgt een andere maatschappelijke bestemming. Dieren worden verplaatst en/of verkocht. Speelvoorzieningen herverdeeld binnen de gemeente. NME-functie wordt of verplaatst of ook opgeheven.

Nieuwe functies voor zittend personeel

De huidige personeelsleden van de kinderboerderij worden binnen de gemeente Culemborg herplaatst. Gemeente kan in theorie ook heroverwegen om de begrazing van buitengebieden af te bouwen of af te stoten.

Ook rekening houden met mogelijke gevolgen Plantage

Wat de mogelijke gevolgen in dit scenario zijn voor De Plantage, is nog niet duidelijk.

5D) SCENARIO ‘BEHOUDEN ZOALS HET NU IS’

Kinderboerderij blijft in gemeentehanden

De gemeente behoudt de kinderboerderij in de huidige rol, functie en maatschappelijke positie. In dit scenario vinden wel (minimale) optimalisaties plaats en worden enige kostenbesparingen en verhoging van baten doorgevoerd.

Gemeente zelf verantwoordelijk voor groot onderhoud

In dit scenario behoudt de gemeente niet alleen de structurele lasten, maar dient het ook zelf volledig te investeren in het groot onderhoud van alle voorzieningen op de kinderboerderij en wel op relatief korte termijn.

Verbindingen maken met andere beleidsterreinen

In dit scenario kan de gemeente ervoor kiezen om vanuit diverse beleidsterreinen naar de (potentie van de) kinderboerderij te kijken. Zoals Wmo, Jeugdwet, Sport en Recreatie etc. Daardoor kunnen er meerdere kostendragers worden gevonden binnen de gemeentebegroting.

6) AFWEGINGSKADER

Criteria om te komen tot een beoordeling van alle mogelijke scenario's voor de toekomst van de kinderboerderij

CRITERIUM	TOELICHTING	MATE VAN BELANG
Educatie	Kinderen (en volwassenen) leren van en over de natuur, milieu/duurzaamheid en dieren	Groot belang
Structurele financiële besparing voor gemeente	De gemeente is in staat om structureel ten minste € 110.000 per jaar te besparen	Groot belang
Recreatie	Kinderen (en volwassenen) kunnen ontspannen, buitenspelen, plezier hebben en elkaar ontmoeten	Groot belang
Socialisatie	Inwoners van Culemborg (en omgeving) kunnen elkaar ontmoeten en gaan sociale relaties aan of onderhouden deze	Middelgroot belang
Buitenspelen en bewegen	Kinderen zijn in staat om structureel buiten te spelen en bewegen. Hierdoor ontwikkelen ze zich fysiek, mentaal en sociaal beter	Middelgroot belang

7) BEOORDELING SCENARIO'S

	1) Verzelfstandigen	2) Saneren en opheffen	3) Behouden zoals het nu is
Educatie	++	--	+/-
Financiële besparing	+	++	-
Recreatie	++	--	+
Socialisatie	++	--	+
Buitenspelen en bewegen	++	--	++

8) CONCLUSIES

Alles afwegende zijn dit de belangrijkste conclusies van de Denktank

1. Verzelfstandigen biedt meeste voordelen

Er is voldoende animo onder inwoners en maatschappelijke organisaties om een zelfstandige stichting mogelijk te maken. Deze biedt bovendien de meeste voordelen op basis van het afwegingskader en in vergelijking met de andere scenario's.

2. Er is behoefte aan een inhoudelijke visie

Ongeacht het te kiezen scenario is er behoefte aan een integrale en inhoudelijke visie op de maatschappelijke positie van de kinderboerderij in Culemborg. Het politieke discours wordt al (te) lang puur financieel bepaald en ingevuld. In essentie geldt hetzelfde voor de NME-functie.

3. Optimaal werkgeverschap voor professionals gewenst

Het vinden en binden van goed functionerende professionals is cruciaal voor een kinderboerderij. De grote financiële en daarmee fundamentele onzekerheid raakt ook het personeel op de boerderij. Daar mag (meer) oog voor zijn. Idem voor de (schaarse) vrijwilligers die er nu nog zijn.

9A) AANBEVELINGEN

Onze adviezen als Denktank aan de Gemeente Culemborg

01

Faciliteer inwoners bij oprichten van stichting

Het verzelfstandigen van de kinderboerderij is een grote taak. Help als gemeente inwoners die hun moedige nek uitsteken hier optimaal bij. Kom daarnaast tot goede en gepaste afspraken voor subsidie, vastgoed en onderhoud. Sluit daarbij symbolische bedragen bij overdracht niet uit.

02

Organiseer een ‘social impact bond’ en kwaliteitsbewijs

Wat de maatschappelijke en financiële meerwaarde en impact van de kinderboerderij is, is cruciaal als fundament voor een ‘Ondernemingsplan’. De gemeente kan (laten) komen tot een ‘social impact bond’, waar de zelfstandige stichting enorm veel voordeel mee kan doen. Versnel daarnaast de kwalificatie voor het Kwaliteitsbewijs van de vSKBN.

03

Wees zorgvuldig met en zorgzaam voor professionals

Het vinden en binden van goed functionerende professionals is cruciaal voor een kinderboerderij. De grote financiële en daarmee fundamentele onzekerheid raakt ook het personeel op de boerderij. Daar mag (meer) oog voor zijn. Idem voor de (schaarse) vrijwilligers die er nu nog zijn. Vrijwilligersbeleid ontbreekt, terwijl de potentie ruimschoots aanwezig is.

10) OVER DE DENKTANK

Leden Denktank

Wim Kappers
Financieel adviseur en administrateur

Ada Wille
Landschapsarchitect

Dave Ensberg-Kleijkers
Onderwijsbestuurder

Ambtelijke ondersteuning

Ingrid Veltkamp
Adviseur burgerparticipatie
Programma's en Projecten

Willemijn Bonnier
Teamleider Realisatie en Beheer

Pieter Otte
Opgavemanager maatschappelijk vastgoed

11) HOE NU VERDER?

De gemeente Culemborg is nu aan zet, maar hoe?

1. Stichting ‘Kinderboerderij Culemborg’ gaat aan de slag

Het nog te vormen bestuur maakt een bedrijfsplan (inclusief haalbaarheidsstudie en de verdienmodellen) richt een stichting op, stelt een ‘kwartiermaker’ aan en gaat onderhandelen met de gemeente over overdracht van grond (pacht), panden, dieren, eigendommen en maakt afspraken over de inzet van professionele beheerders.

2. Gemeente doet ondertussen het financiële huiswerk

Als de gemeente wil meewerken aan verzelfstandiging van de kinderboerderij, dient het voorbereid te zijn op een proces van 'due dilligence onderzoek’ en financiële doorlichting.

3. Realistisch begroten

De gewenste financiële ombuiging is niet realistisch per boekjaar 2026. Hoogte en startmoment van de daadwerkelijke ombuiging, is mede afhankelijk van de onderhandeling met het nieuwe bestuur van stichting ‘Kinderboerderij Culemborg’. Als de gemeente alsnog per 2026 geld wil besparen, dient dat in andere begrotingsposten te gebeuren. **NB.** Houd rekening met ‘social handprint’.

Denktank Toekomst Kinderboerderij Culemborg

DANK U

Culemborg, 13 februari 2025

BIJLAGE 1: GESPREKSPARTNERS DENKTANK

De Denktank sprak tussen augustus 2024 en februari 2025 o.a. met:

- Gemeente Culemborg: wethouder, teamleider kinderboerderij, programmamanager maatschappelijk vastgoed, financieel adviseur, strategisch adviseur maatschappelijke opgaven en beleidsadviseur Wonen
- Beheerders van de kinderboerderij
- NME Culemborg
- BSO De Fuut
- Dichtbij Kinderboerderij, BSO Beestenbende
- Initiatief ‘Mooi Leven Huis’ Rivierenland
- Stichting Elisabeth Weeshuis (Protectoraat)
- Stichting Prezzent
- Diverse stakeholders, waaronder van Elk Welzijn, Zorgboerderij De Witte Schuur, Sjamaan, Stichting GreenWish, Buurtcentrum Bolderburen, Natuur- en Vogelwacht Culemborg en Avres
- Natuurcentrum en stadsboerderij De Elzenhoek en wethouder Gemeente Oss
- Vereniging Stads- en Kinderboerderijen Nederland
- Stichting Milieu Educatie (SME)
- Kinderraad Culemborg

BIJLAGE 2

RESULTATEN VAN DE ENQUETE

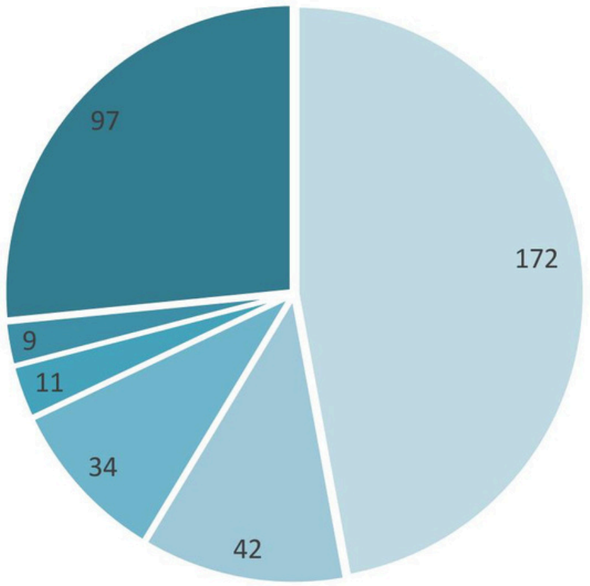
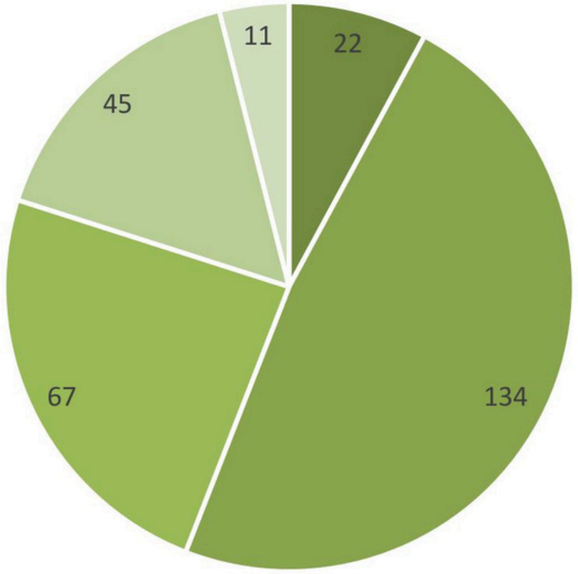
Denk mee over de toekomst van Kinderboerderij de Heuvel

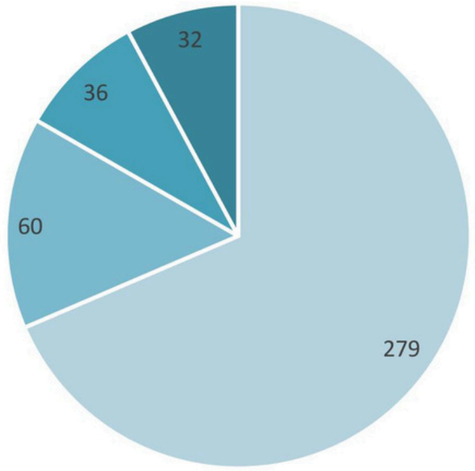
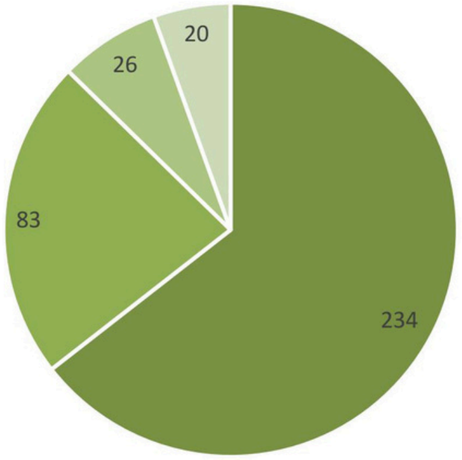
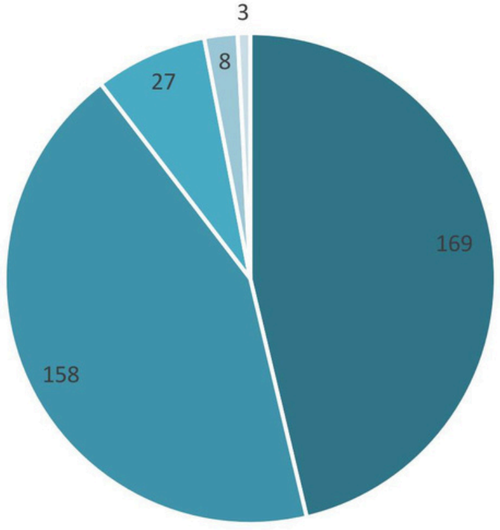
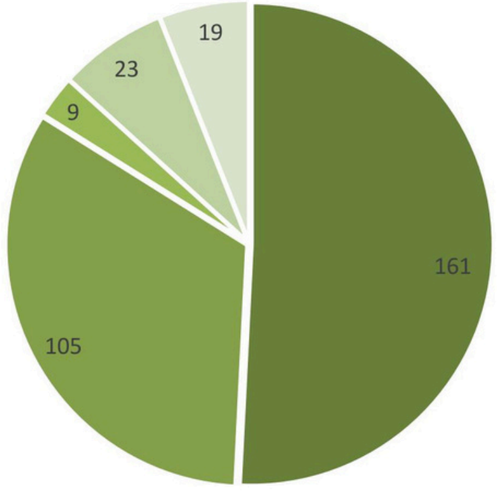
+362 deelnemers

Wij, Ada Wille en Dave Ensberg, hebben ons vrijwillig aangemeld om samen met alle Culemborgers "*te onderzoeken hoe Kinderboerderij De Heuvel op een andere manier bekostigd kan worden, zodat een nieuwe kans gerealiseerd kan worden die bijdraagt aan een duurzaam financieel gezondere gemeente*".

Dit staat in de motie die de gemeenteraad aan het college heeft voorgelegd. De kinderboerderij moet namelijk bezuinigen. De kosten voor het beheer en onderhoud zijn op de huidige locatie te groot. Het gaat om €110.000 per jaar. Dat kan betekenen dat de kinderboerderij in de huidige vorm en op de huidige locatie misschien niet kan blijven. De gemeenteraad heeft dus nog geen besluit genomen. We zijn hard aan het werk om in de eerste helft van 2025 met een advies voor de gemeenteraad te komen. Daar hebben we jullie meningen en ideeën ook voor nodig.

RESULTATEN DIGITALE ENQUETE | RESULTATEN PAPIEREN ENQUETE

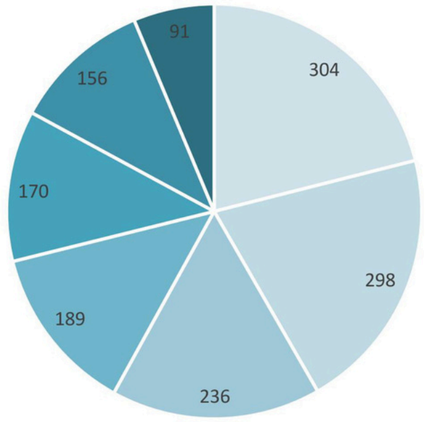
	Resultaten vragenlijst Platform Culemborg		Resultaten vragenlijst Kinderboerderij
1. Hoe vaak kom je gemiddeld op de kinderboerderij? 365/365 - Meerkeuze - kies er één - vereist 1 of 2 keer per maand 47.1% (172 keuzes) *Overig 26.6% (97 keuzes) 1 keer per week 11.5% Meerdere keren per week 9.3% (34 keuzes) Nooit 3% (11 keuzes) Ik ben pas 1 keer geweest/ ik ben hier voor het eerst 2.5% (9 keuzes)		**1. Hoe vaak kom je gemiddeld op de kinderboerderij?** 279/279 - Meerkeuze - kies er één - vereist 1 of 2 keer per maand 48% (134 keuzes) 1 keer per week 24% (67 keuzes) Meerdere keren per week 16% (45 keuzes) Ik ben pas 1 keer geweest/ ik ben hier voor het eerst 7,9% (22 keuzes) Nooit 3,9% (11 keuzes)	

2. Kom je op de kinderboerderij met kinderen? 365/365 - Meerkeuze - kies er veel - vereist Ja, met kinderen 68.6% (279 keuzes) Ja, met kleinkinderen 14.7% (60 keuzes) Ja, met vriendje(s) van (klein)kinderen 8.8% (36 keuzes) Nee, niet met kinderen 7.9% (32 keuzes)		**2. Kom je op de kinderboerderij met kinderen?** 279/279 - Meerkeuze - kies er veel - vereist Ja, met kinderen 84% (234 keuzes) Ja, met kleinkinderen 29% (83 keuzes) Ja, met vriendje(s) van (klein)kinderen 9,4% (26 keuzes) Nee, niet met kinderen 7.2% (20 keuzes)	
3. Hoe lang blijf je gemiddeld op de kinderboerderij? 365/365 - Meerkeuze - kies er één - vereist 60-120 minuten 46.3% (169 keuzes) 30-60 minuten 43.3% (158 keuzes) 0-30 minuten 7.4% (27 keuzes) 120-180 minuten 2.2% (8 keuzes) Langer dan 180 minuten 0.8% (3 keuzes)		**3. Hoe lang blijf je gemiddeld op de kinderboerderij?** 279/279 - Meerkeuze - vereist 60-120 minuten 51% (161 keuzes) 30-60 minuten 33% (105 keuzes) 0-30 minuten 3% (9 keuzes) 120-180 minuten 23% (23 keuzes) Langer dan 180 minuten 6% (19 keuzes)	

4. Waarom ga je naar de kinderboerderij?

365/365 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

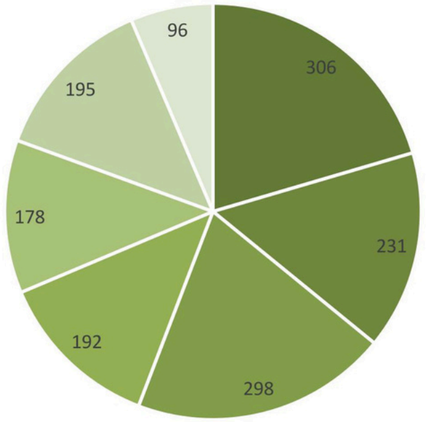
Contact met dieren
20.7% (304 keuzes)
Speeltuin
20.2% (298 keuzes)
Lekker even buiten/ ommetje maken
16% (236 keuzes)
Dicht in de buurt
12.8% (189 keuzes)
Contact met de natuur
11.5% (170 keuzes)
Geen entreegeld
10.6% (156 keuzes)
Gezellig afspreken/ontmoeten
6.2% (91 keuzes)
Overig
1.9% (28 keuzes)

4. Waarom ga je naar de kinderboerderij?

279/279 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

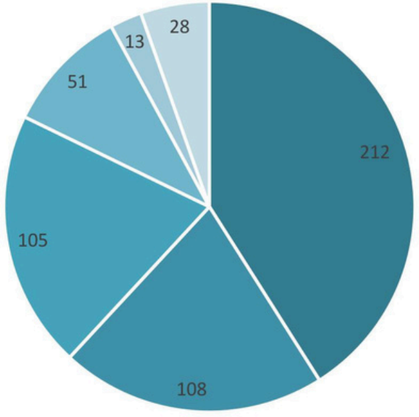
Contact met dieren
20% (306 keuzes)
Lekker even buiten/ ommetje maken
20% (298 keuzes)
Speeltuin
15% (231 keuzes)
Geen entreegeld
13% (195 keuzes)
Dicht in de buurt
13% (192 keuzes)
Contact met de natuur
12% (178 keuzes)
Gezellig afspreken/ontmoeten
6% (96 keuzes)

5. Waar ken je de kinderboerderij van?

365/365 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

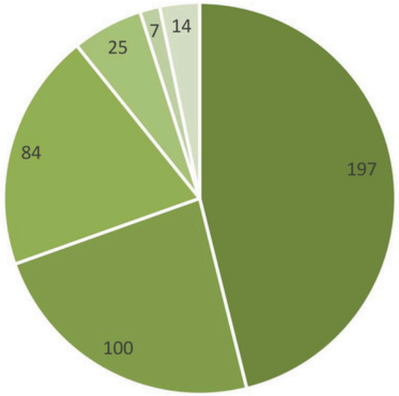
Ik woon in de buurt
41% (212 keuzes)
Van toen ik zelf kind was
20.9% (108 keuzes)
Via familie, vrienden, buren, kennissen
20.3% (105 keuzes)
Website of social media van kinderboerderij de De Heuvel
9.9% (51 keuzes)
Website of social media van de gemeente
2.5% (13 keuzes)
Overig
5.4% (28 keuzes)

5. Waar ken je de kinderboerderij van?

279/279 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

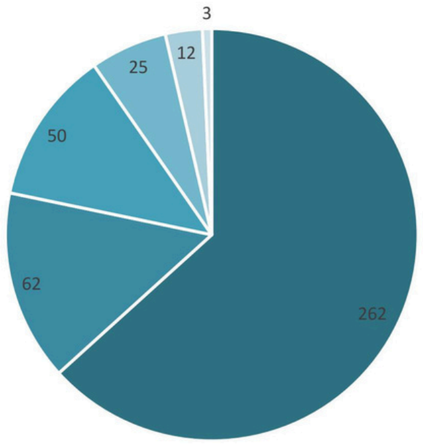
Ik woon in de buurt
46% (197 keuzes)
Van toen ik zelf kind was
23% (100 keuzes)
Via familie, vrienden, buren, kennissen
20% (84 keuzes)
Website of social media van kinderboerderij de De Heuvel
6% (25 keuzes)
Website of social media van de gemeente
2% (7 keuzes)
Overig
3% (14 keuzes)

6. Hoe maak je gebruik van de kinderboerderij?

365/365 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

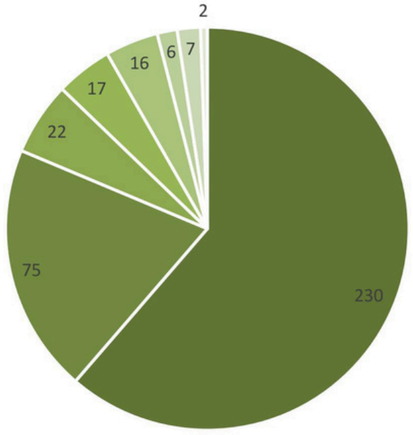
Als gezin/ ouders/ verzorgers met kinderen
60.4% (262 keuzes)
Als opa/oma met kleinkinderen
14.3% (62 keuzes)
Als individu
11.5% (50 keuzes)
Als oppas met oppaskinderen
5.8% (25 keuzes)
Als BSO
2.8% (12 keuzes)
Als stagiair
0.7% (3 keuzes)
Als vrijwilliger
0.5% (2 keuzes)
Overig
4.1% (18 keuzes)

6. Hoe maak je gebruik van de kinderboerderij?

279/279 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

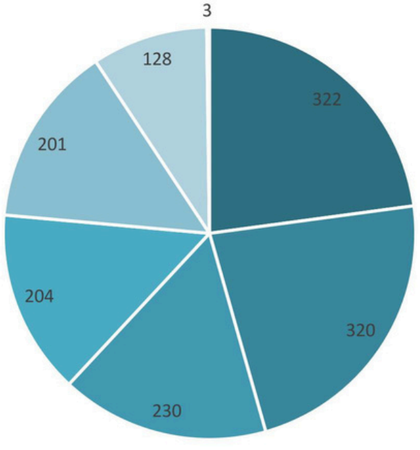
Als gezin/ ouders/ verzorgers met kinderen
61% (230 keuzes)
Als opa/oma met kleinkinderen
20% (76 keuzes)
Als oppas met oppaskinderen
6% (22 keuzes)
Als BSO
5% (17 keuzes)
Als stagiair
4% (16 keuzes)
Als individu
2% (7 keuzes)
Als vrijwilliger
2% (6 keuzes)
Overig
1% (2 keuzes)

7. Wat vind je belangrijk op de kinderboerderij?

365/365 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

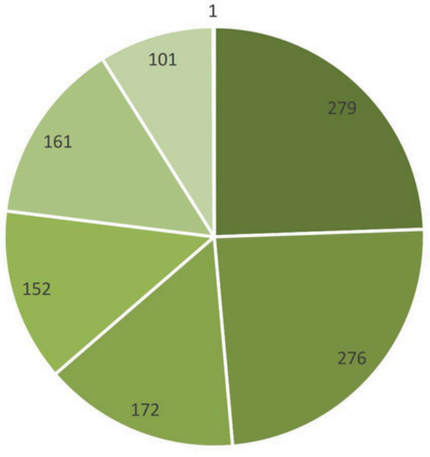
Contact met dieren
22.9% (322 keuzes)
Spelen
22.7% (320 keuzes)
Dierenwelzijn/natuurlijk gedrag dieren
16.3% (230 keuzes)
Ontspannen in het groen
14.5% (204 keuzes)
(Natuur)Educatie
14.3% (201 keuzes)
Ontmoeten
9.1% (128 keuzes)
Overig
0.2% (3 keuzes)

7. Wat vind je belangrijk op de kinderboerderij?

279/279 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

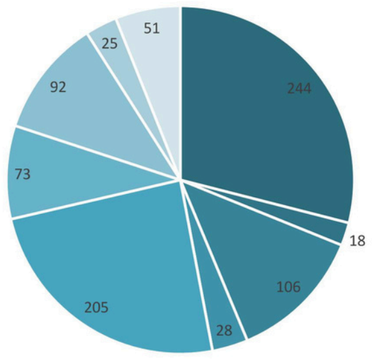
Contact met dieren
24% (279 keuzes)
Spelen
24% (276 keuzes)
Dierenwelzijn/natuurlijk gedrag dieren
15% (172 keuzes)
(Natuur)Educatie
14% (161 keuzes)
Ontspannen in het groen
13% (152 keuzes)
Ontmoeten
9% (101 keuzes)
Overig
0% (1 keuze)

8. Wat mis je op de kinderboerderij?

365/365 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

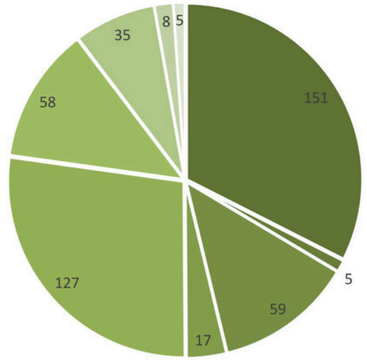
Daghoreca
29% (244 keuzes)
Winkeltje met boerderij/streekproducten
24.3% (205 keuzes)
Mogelijkheid voor verjaardagsfeestjes
12.6% (106 keuzes)
Evenementen/ Activiteiten
10.9% (92 keuzes)
Blotevoeten pad
8.7% (73 keuzes)
Dagbesteding
3.3% (28 keuzes)
Vergadermogelijkheid
3% (25 keuzes)
Avondhoreca
2.1% (18 keuzes)
Overig
6.1% (51 keuzes)

8. Wat mis je op de kinderboerderij?

279/279 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

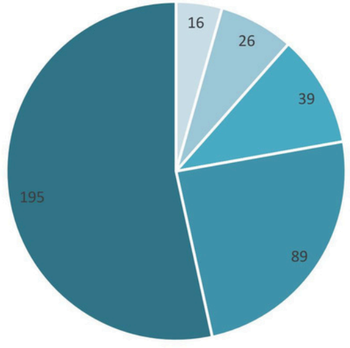
Daghoreca
32% (151 keuzes)
Winkeltje met boerderij/streekproducten
27% (127 keuzes)
Mogelijkheid voor verjaardagsfeestjes
13% (59 keuzes)
Evenementen/ Activiteiten
8% (35 keuzes)
Blotevoeten pad
12% (58 keuzes)
Dagbesteding
4% (17 keuzes)
Vergadermogelijkheid
2% (8 keuzes)
Avondhoreca
1% (5 keuzes)
Overig
1% (5 keuzes)

9. De kinderboerderij moet in de huidige vorm blijven bestaan

365/365 - Lineaire schaal - vereist

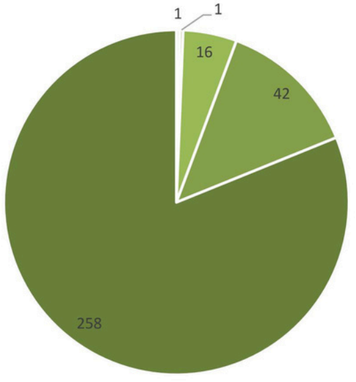
5 - Helemaal oneens
4.4% (16 keuzes)
4 - Oneens
7.1% (26 keuzes)
3 - Neutraal
10.7% (39 keuzes)
2 - Eens
24.4% (89 keuzes)
1 - Helemaal eens
53.4% (195 keuzes)

9. De kinderboerderij moet in de huidige vorm blijven bestaan

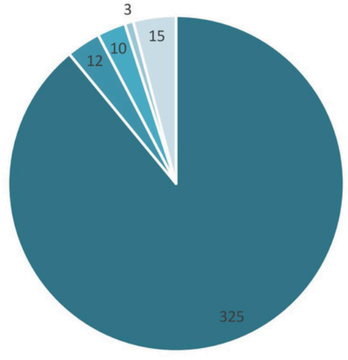
279/279 - Lineaire schaal - vereist

5 - Helemaal oneens
0% (1 keuzes)
4 - Oneens
0% (1 keuzes)
3 - Neutraal
5% (16 keuzes)
2 - Eens
42% (42 keuzes)
1 - Helemaal eens
81% (258 keuzes)

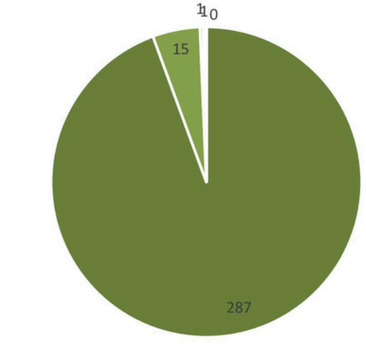
10. De kinderboerderij mag van mij worden opgeheven
365/365 - Lineaire schaal – vereist

5 - Helemaal oneens
89% (325 keuzes)
4 - Oneens
3.3% (12 keuzes)
3 - Neutraal
2.7% (10 keuzes)
2 - Eens
0.8% (3 keuzes)
1 - Helemaal eens
4.1% (15 keuzes)

10. De kinderboerderij mag van mij worden opgeheven
279/279 - Lineaire schaal – vereist

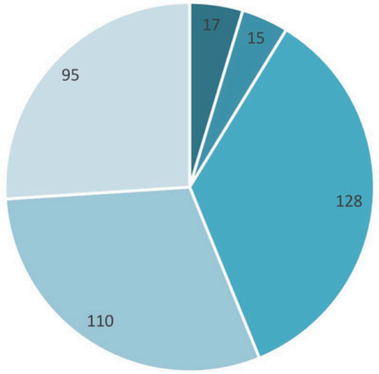
5 - Helemaal oneens
94% (287 keuzes)
4 - Oneens
15% (15 keuzes)
3 - Neutraal
0% (1 keuzes)
2 - Eens
0% (1 keuzes)
1 - Helemaal eens
0% (0 keuzes)

11. De kinderboerderij moet een horecavoorziening krijgen

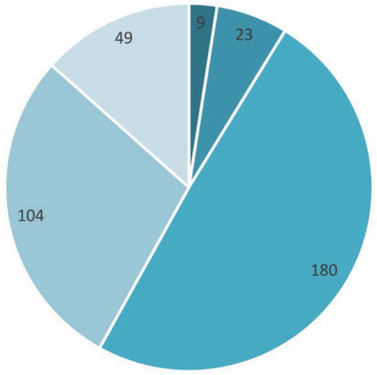
365/365 - Lineaire schaal - vereist

5 - Helemaal oneens
4.7% (17 keuzes)
4 - Oneens
4.1% (15 keuzes)
3 - Neutraal
35.1% (128 keuzes)
2 - Eens
30.1% (110 keuzes)
1 - Helemaal eens
26% (95 keuzes)

11. De kinderboerderij moet een horecavoorziening krijgen
Zie voor deze vraag hierboven bij vraag 8

12. De kinderboerderij zou meer moeten samenwerken met zorginstellingen (ouderen/ mensen met een beperking)
365/365 - Lineaire schaal – vereist
Alleen een vraag op het platform
5 - Helemaal oneens
2.5% (9 keuzes)
4 - Oneens
6.3% (23 keuzes)
3 - Neutraal
49.3% (180 keuzes)
2 - Eens
28.5% (104 keuzes)
1 - Helemaal eens
13.4% (49 keuzes)

12. De kinderboerderij zou meer moeten samenwerken met zorginstellingen (ouderen/ mensen met een beperking)

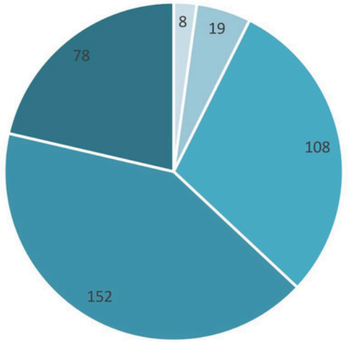
Deze vraag is niet gesteld bij de papieren versie op de kinderboerderij maar zit indirect bij vraag 8

13. De kinderboerderij zou meer moeten samenwerken met basisscholen en voortgezet onderwijsinstellingen

365/365 - Lineaire schaal - vereist

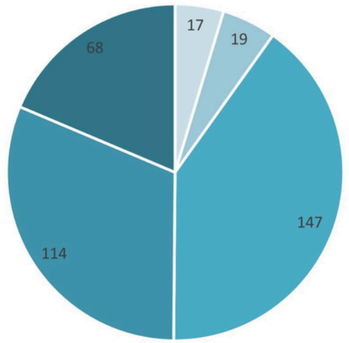
Alleen een vraag op het platform

5 - Helemaal oneens
2.2% (8 keuzes)
4 - Oneens
5.2% (19 keuzes)
3 - Neutraal
29.6% (108 keuzes)
2 - Eens
41.6% (152 keuzes)
1 - Helemaal eens
21.4% (78 keuzes)

13. De kinderboerderij zou meer moeten samenwerken met basisscholen en voortgezet onderwijsinstellingen
Deze vraag is niet gesteld bij de papieren versie op de kinderboerderij maar zit indirect bij vraag 8

14. De kinderboerderij zou meer moeten samenwerken met kinderopvang- en buitenschoolse opvangorganisaties
365/365 - Lineaire schaal – vereist
Alleen een vraag op het platform
5 - Helemaal oneens
4.7% (17 keuzes)
4 - Oneens
5.2% (19 keuzes)
3 - Neutraal
40.3% (147 keuzes)
2 - Eens
31.2% (114 keuzes)
1 - Helemaal eens
18.6% (68 keuzes)

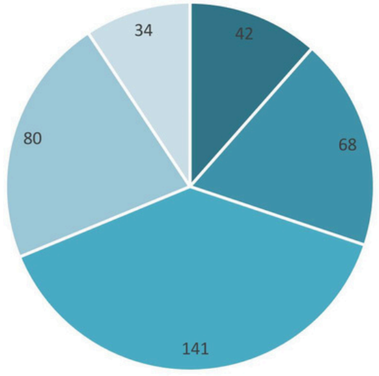
14. De kinderboerderij zou meer moeten samenwerken met kinderopvang- en buitenschoolse opvangorganisaties
Deze vraag is niet gesteld bij de papieren versie op de kinderboerderij maar zit indirect bij vraag 8

15. De kinderboerderij zou meer gerund moeten worden als een bedrijf

365/365 - Lineaire schaal - vereist

Alleen een vraag op het platform

5 - Helemaal oneens
11.5% (42 keuzes)
4 - Oneens
18.6% (68 keuzes)
3 - Neutraal
38.6% (141 keuzes)
2 - Eens
21.9% (80 keuzes)
1 - Helemaal eens
9.3% (34 keuzes)

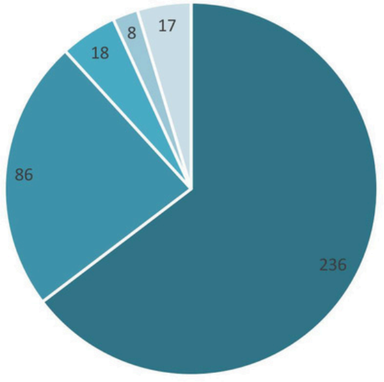
15. De kinderboerderij zou meer gerund moeten worden als een bedrijf

Deze vraag is niet gesteld bij de papieren versie op de kinderboerderij

16. De kinderboerderij kan ook zonder dieren blijven bestaan

365/365 - Lineaire schaal - vereist

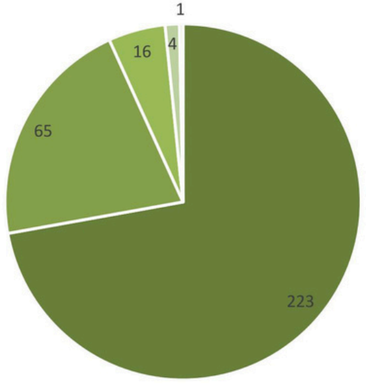
5 - Helemaal oneens
64.7% (236 keuzes)
4 - Oneens
23.6% (86 keuzes)
3 - Neutraal
4.9% (18 keuzes)
2 - Eens
2.2% (8 keuzes)
1 - Helemaal eens
4.7% (17 keuzes)

16. De kinderboerderij kan ook zonder dieren blijven bestaan

279/279 - Lineaire schaal - vereist

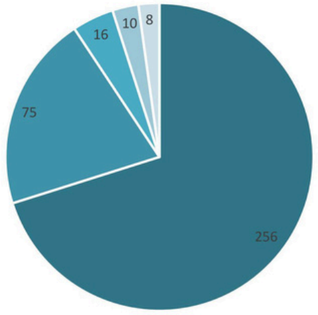
5 - Helemaal oneens
72% (223 keuzes)
4 - Oneens
21% (65 keuzes)
3 - Neutraal
5% (16 keuzes)
2 - Eens
1% (4 keuzes)
1 - Helemaal eens
0% (1 keuze)

17. De kinderboerderij kan ook zonder speeltuin blijven bestaan

365/365 - Lineaire schaal - vereist

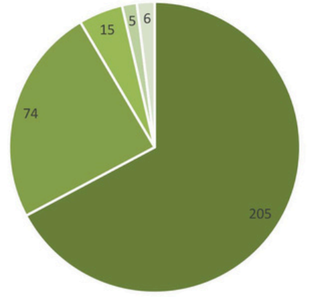
5 - Helemaal oneens
70.1% (256 keuzes)
4 - Oneens
20.5% (75 keuzes)
3 - Neutraal
4.4% (16 keuzes)
2 - Eens
2.7% (10 keuzes)
1 - Helemaal eens
2.2% (8 keuzes)

17. De kinderboerderij kan ook zonder speeltuin blijven bestaan

279/279 - Lineaire schaal - vereist

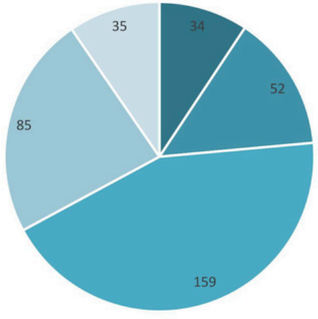
5 - Helemaal oneens
67% (205 keuzes)
4 - Oneens
24% (74 keuzes)
3 - Neutraal
5% (15 keuzes)
2 - Eens
2% (5 keuzes)
1 - Helemaal eens
2% (6 keuzes)

18. De kinderboerderij zou ook een 'duurzaamheidscentrum' moeten zijn met kennis en informatie voor jonge en volwassen Culemborgers

365/365 - Lineaire schaal - vereist

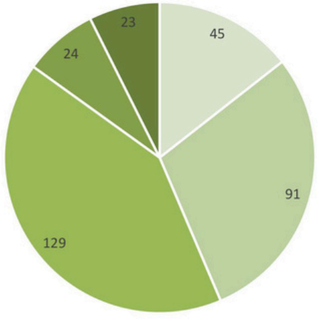
5 - Helemaal oneens
9.3% (34 keuzes)
4 - Oneens
14.2% (52 keuzes)
3 - Neutraal
43.6% (159 keuzes)
2 - Eens
23.3% (85 keuzes)
1 - Helemaal eens
9.6% (35 keuzes)

18. De kinderboerderij zou ook een 'duurzaamheidscentrum' moeten zijn met kennis en informatie voor jonge en volwassen Culemborgers

279/279 - Lineaire schaal - vereist

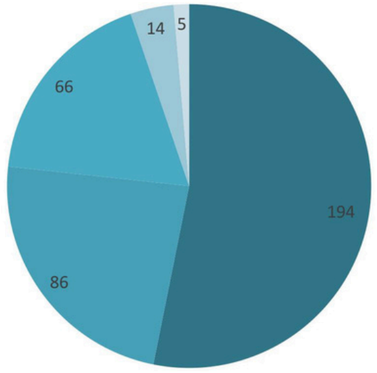
5 - Helemaal oneens
14% (45 keuzes)
4 - Oneens
29% (91 keuzes)
3 - Neutraal
41% (129 keuzes)
2 - Eens
8% (24 keuzes)
1 - Helemaal eens
7% (23 keuzes)

19. De kinderboerderij kan beter verhuizen naar een locatie meer centraal in Culemborg

365/365 - Lineaire schaal - vereist

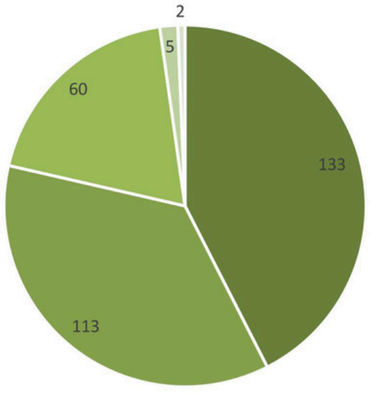
5 - Helemaal oneens
53.2% (194 keuzes)
4 - Oneens
23.6% (86 keuzes)
3 - Neutraal
18.1% (66 keuzes)
2 - Eens
3.8% (14 keuzes)
1 - Helemaal eens
1.4% (5 keuzes)

19. De kinderboerderij kan beter verhuizen naar een locatie meer centraal in Culemborg

279/279 - Lineaire schaal - vereist

5 - Helemaal oneens
42% (133 keuzes)
4 - Oneens
36% (113 keuzes)
3 - Neutraal
19% (60 keuzes)
2 - Eens
2% (5 keuzes)
1 - Helemaal eens
1% (2 keuzes)

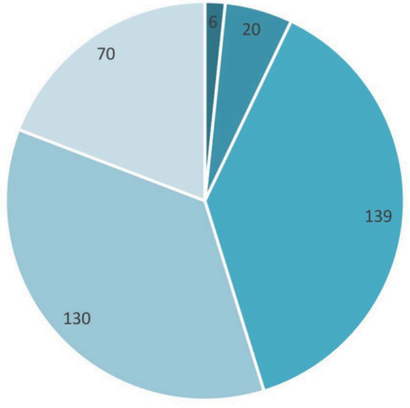

20. De kinderboerderij heeft nu zo'n 80.000 bezoekers per jaar, maar dat aantal zou nog hoger kunnen zijn

365/365 - Lineaire schaal - vereist

Alleen een vraag op het platform

5 - Helemaal oneens
1.6% (6 keuzes)
4 - Oneens
5.5% (20 keuzes)
3 - Neutraal
38.1% (139 keuzes)
2 - Eens
35.6% (130 keuzes)
1 - Helemaal eens
19.2% (70 keuzes)

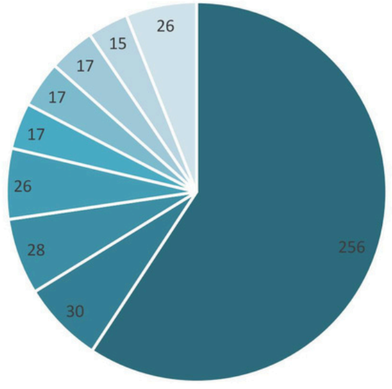
20. De kinderboerderij heeft nu zo'n 80.000 bezoekers per jaar, maar dat aantal zou nog hoger kunnen zijn

Deze vraag is niet gesteld bij de papieren versie op de kinderboerderij

21. Wil je meer betrokken zijn bij de kinderboerderij?

365/365 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

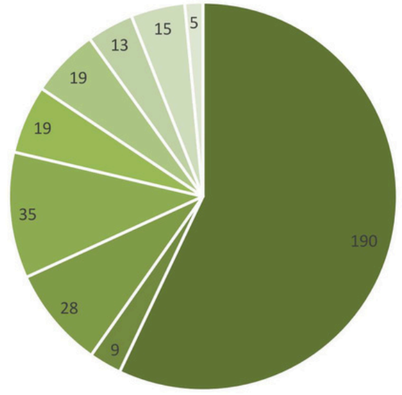
Nee, liever niet
59.3% (256 keuzes)
Ja, in een eventuele bestuurlijke rol
6.9% (30 keuzes)
Ja, bij activiteiten
6.5% (28 keuzes)
Ja, bij de verzorging van de dieren
6% (26 keuzes)
Ja, bij de natuurtuin
3.9% (17 keuzes)
Ja, bij educatie
3.9% (17 keuzes)
Ja, bij communicatie
3.9% (17 keuzes)
Ja, bij beheer & onderhoud
3.5% (15 keuzes)
Overig
6% (26 keuzes)

21. Wil je meer betrokken zijn bij de kinderboerderij?

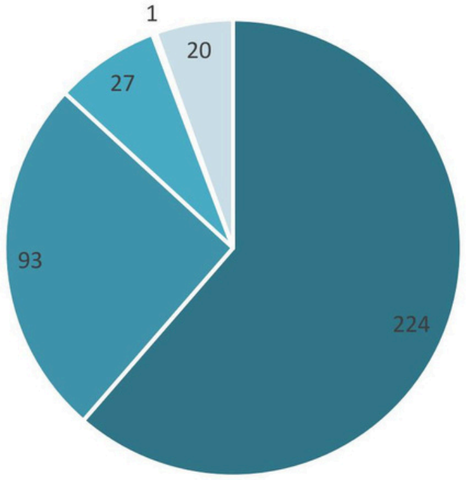
279/279 - Meerkeuze - kies er veel - vereist

Nee, liever niet
57% (190 keuzes)
Ja, in een eventuele bestuurlijke rol
3% (9 keuzes)
Ja, bij activiteiten
8% (28 keuzes)
Ja, bij de verzorging van de dieren
11%(35 keuzes)
Ja, bij de natuurtuin
6% (19 keuzes)
Ja, bij educatie
6% (19 keuzes)
Ja, bij communicatie
4% (13 keuzes)
Ja, bij beheer & onderhoud
5% (15 keuzes)
Overig
2% (5 keuzes)

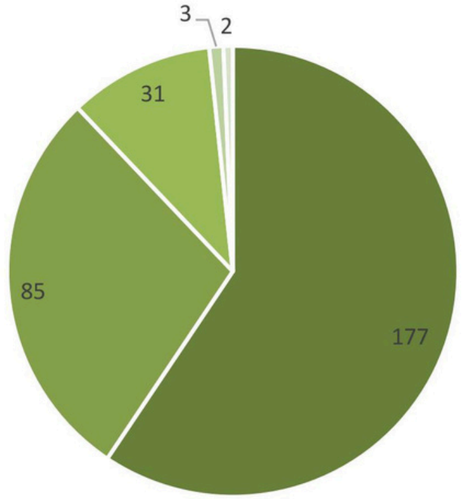
22. Wil je vrijwilliger worden van de kinderboerderij?
365/365 - Meerkeuze - kies er één - vereist

Nee
61.4% (224 keuzes)
Misschien
25.5% (93 keuzes)
Ja, af en toe
7.4% (27 keuzes)
Ja, structureel
0.3% (1 keuze)
Overig
5.5% (20 keuzes)

22. Wil je vrijwilliger worden van de kinderboerderij?
279/279 - Meerkeuze - vereist

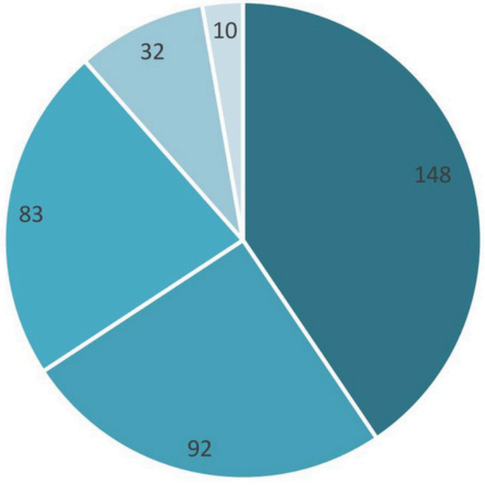
Nee
61.4% (177 keuzes)
Misschien
25.5% (85 keuzes)
Ja, af en toe
7.4% (31 keuzes)
Ja, structureel
0.3% (3 keuzes)
Overig
5.5% (2 keuzes)

23. Wil je donateur worden van de kinderboerderij?

365/365 - Meerkeuze - kies er één - vereist

Misschien
40.5% (148 keuzes)
Ja, door zelf mijn jaarlijkse bijdrage te bepalen
25.2% (92 keuzes)
Nee
22.7% (83 keuzes)
Ja, door een vaste jaarlijkse bijdrage te leveren
8.8% (32 keuzes)
Overig
2.7% (10 keuzes)

23. Wil je donateur worden van de kinderboerderij?

279/279 - Meerkeuze - vereist

Misschien
37% (117 keuzes)
Ja, door zelf mijn jaarlijkse bijdrage te bepalen
25% (77 keuzes)
Nee
25% (78 keuzes)
Ja, door een vaste jaarlijkse bijdrage te leveren
13% (40 keuzes)
Overig
0% (1 keuze)

